

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΑ ΚΟΥΛΟΥΜΑ ΤΟΥ ΜΠΕΡΧΑΜΠΑ

(Διήγημα τής Καθαρής Δευτέρας)

Κανένας δέν τήν γιφώταζε τήν Καθαρή Δευτέρα όσως ό Νικόλης ό Μπερχαμπάς.

Πανήγυρις πανηγύρεων και έορτή έορτών γι' αυτόν ή μέρα αυτή...

"Όλη ή εύτυχία τής ζωής του κι' όλη του ή χαρά ξεχνόντανε μέ

Κανένας πασις δέν χάριζε έτσι τήν άγαπημένη του τή σκλάβο.

νόστιμες... Ποτέ του δέν γλέντιζε μέ τόν κόσμο τή ζωηρό και τήν άποκριάτικο, όσο γλέντιοσε τώρα, βλέποντάς τή κοκκινόσκουφα τή ρατανάκια τής σαρκωστής, στογγυλοπόσμου, ζωηρά και πιεράτα, χαρούμενα και γελάστ, σάν διαβολάκια κωλοστήνης, νά πηδούν και νά χορεύουνε τρίγυρω στό τραπέζι, σάν φασουλήδες πού ήσαν νά τόν διασκεδάσουν στό συμπόσιό του!...

Ποτέ χορηματολάτρης δέν χάριζε τίς λίρες του, σεις; χαϊνάρι σαρκωμένο, όσο ό Νικόλης ό Μπερχαμπάς χαριότανε μπρός στόν χριστοκόκο τόν ταρμαδά, πού άπλώνοντανε μέσ' στό βαρέλι, μπροστά του!...

Τά λάτρεις τά σαρκωσιανά ό Μπερχαμπάς, τά χαριότανε και βλογοόσε τήν ήμερα, πού τού τά χάριζε άφθονα, σωφούς, βονιά, μέσα στις ύδωρινες του λαδιού τόν θάλασσε, στις σάλτσες τους, στά ροδαλά τά ξυδία τους, στις άομες και τά υπαγορικά τους...

Κράς Τετάρτη και Παρασκευή, κράς στις έξαιρέσιμες ήμέρες, τόν άποτήσαν ηνσιόταν, σάν νά μη κατοικηται ή Έλλάδα από άνθρώπους, από Χριστιανούς, αλλά από λιοντάρια σαρκωδάρια!...

Και μοναχά μία μέρα ήμενε άγνη, λειψή και πλομισιμένη από χορτά, μεζέδες και λαχανικά, έληξες και περιέρξες και χρομινδάκια, από όσπρα κι' από χαβίρια και θαλασσινά...

"Η Καθαρή Δευτέρα!

Λοιπόν πώς νά μη τήν γιορτάση έξαιρετικά ό Μπερχαμπάς τήν ήγια αυτή ήμερα, τήν άληθινή ήμερα τού Θεού, πώς νά μη τήν χορή, νά μη τή δοξάση, χοροτόμος αυτός, άρρωσώματός από τούς μοναδικούς, φίλος έπιστήθιος τού Πλάτωνα Δρακωλή και τού Σταθάρι Ισάκιος σνάδελοφ;

Μπορεί νά τόν περιόριζε καμιά φορά οι άλλοι στό καρενέλο, όταν τελείωναν τήν πρόσφα τους, και βγάλλοντας τά ρολόγια τους, βλέπανε πώς ήταν μεσημέρι:

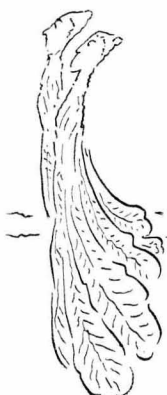
—Βρέ, δώδεκα ή ώρα!... Πάμε γιά φαί...

Και έπειτα, γυριότανε στόν Μπερχαμπά:

—Και στό πού θά β ο ο κ ή σ η ζ, Νικόλαε, σήμερα;

"Ο Νικόλαος δέν θύμωνε. Δέν θύμωνε άκόμα όποτε θταν τού άπειτιότανε ό Κώστας Κερεστές ό διαγύροφος, σάν γύριζε άπ' τήν Άγορά, κρατώντας ένα καθμαγμένο μπουτάκι μέ τό δάχτυλο τού ένός χειρός, μακριά νά μήν τού σπάξη στό πανωφόρι, κι' από τό άλλο, δικωγαφίε, παραμόσκαλα, χαρτιά κτρινοσιμένα μέ φαγώμενα περιθώρια. Δείχνοντας του τό ζεστό άκόμα κράς τού άκαου άρνιού ό Κερεστές τού φώναζε:

—Νά, κάρ-Νικόλη, πώς ζή ό κόσμος!...

"Η λαχανίδες μέ τά μακρυνά και πράσινα φρουτάκια.

Κροστέας, κράς, νά σέ βέτη ό Θεός!...

Και έσουρνε τό ερρορ κι' έλατάγιε τή γλώσσα του σάν νά τό έτρωγε ψημμένο, ροδοκοκκισμένο.

—Χάρισμά σου! τού άπάντουσε ό Νικόλης, άγθ δέν θέλω ούτε νά τό βλέπω!

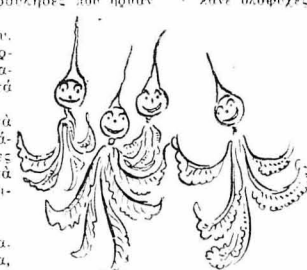
—Μήν παρατρώς χορτάρια, Νικόλη, γιατί θ' άρσισης νά βελάξης σάν τις προβατίνες!... "Εργασια!... Με σκορδάκι στό ποίγνο θά τό ψήσω. "Εργεσαι νά σού κάνω τό τραπέζι, νά φάς κι' έσύ μία φορά σάν άνθρωπος!...

—Όχι, εύχαριστώ! Πάγε στό τραπέζι τά... σκολιά σου!

Τά χαριόταν τά νηστίσιμα ό Νικόλαος, τά τραγουδοόσε, τούς καλομολοόσε μουσιανάτο μέσα του, τά χάιδε με τό μάτι, μεταχειρίζονταν τις πύο τριμφορές λέξεις γι' αυτά. Και τόσρα πού ήσαν άφθονα, θά τά γλεντήση. Θά γλεντήση μέ τά δώρα αυτά τού Θεού. Πήγε πεντακοσάρες μέ κρασί, Και ήήσανε χορηπιδόντας τά φρέσκα και «λαγανές» ζεστές κρομινδάκια μέ τά μακρουλά τους πόδια... και σουσιμάτες άπ' τό φρέγγο και βροχτοκόκο κι' έληξες, και περιέρξες και ταρμισιαλάτα, φάβες και κρομινδάκια, και ρατανάκια. Κ' έτρωγε κι' έβανε και τά τραγουδοόσε σάν νάταν φιλανδίες του, πού τού παραδοθήκανε δλόμυες και τις χάιδε με τούς, τις άπολάμβανε τριμφοχρημίες...

Και ήήσανε χορηπιδόντας τά φρέσκα και «λαγανές» ζεστές κρομινδάκια μέ τά μακρουλά τους πόδια... και σουσιμάτες άπ' τό φρέγγο και βροχτοκόκο κι' έληξες, και περιέρξες και ταρμισιαλάτα, φάβες και κρομινδάκια, και ρατανάκια.

Τά ρατανάκια, σάν διαβολάκια κοκκινόσκουφα και γελάστ.

"Ο τι άπόλασι, όταν έγινονε τό κρομινδάκι από τά φρέσκα τά φύλλα του και έβγαυε, δλόλεκη κι' δλότρήρη, νεράκι μοναχό, ή σάρκα του από μέσα!... Κανένας πασις δέν χάριζε έτσι ποτέ τήν εύκομμένη του, τή σκλάβο του, τό σούρι του...

Και σέ κάθε ζούλα πού κατέβαζε και σέ καθ' ένα μεζέ πού τοιμποόσε, τού έλεγε και τό τραγοόδι του, σάν νά τραγουδοόσε πολυαγαπημένη του φιλανδία, ταρμισιαζόντας τά λαχανικά μέ τή γυνάικα:

—Ένα σκορδάκι για τήν δοξή;

—Σκορδάκι; εύχαριστός!...

Κι' άρχινοόσε:

Σκορδοπιητέ σέ είπαμε / Η πιστι είν' ένα δένδρι, / μη σ' πιστι δέν έχεις, / πού στήν καρδιά ριζώνει / τό σκόρδο είν' πιστό στη / (γι), / και σ' στους δρόμους / και σ' στην καρδιά της / (δία) / (τράχεις! και σέβανε παγώνει!...

"Η όταν έστανε τις λαχανίδες μπροστά του, σάν κωριές μέ μακριά πρασιανά φρουτάκια, λιποθήρανε και κροθιμένες, μιλόσανε γι' αυτές σάν ν' άπειτιότανε σέ γυνάικα:

Τής λαχανίδας σήκωσα / και βρήκα τήν καρδούλα της / τό πράσινο φρουτάκι / δροσάτη και πλυμένη.

Τι άπλοσές θε νάβρωσα / και βρήκα τήν καρδούλα της / —χαράκι νά σού γένη— / δροσάτη και πλυμένη.

—Αν στη δική σου άπλωνα / τή φρούτα σου, καυμένη!...

Μέ τί ήδονή πού ροφούσε νά στρείβια, σάν τά άνοιγε, κολώντας τό στόμα του μέσα στη σικτεφένια άχυνάδα τους και ροφώντας άξεδιάφαστα τή νοστιμιά τους, όσο δέν ροφούσε ποτέ άγαπημένος τά χείλη κοριτσιού, "Η με τί λαχτάρα άνοιγε τις πίννες, προσεκτικά - προσεκτικά, μη χύσει τό νερό, ψάλλοντας και ναυορίζοντας τό θαλασσινό αυτό κατασέβασμα, και παρομοιάζόντας τό με κοπιέ κοσμημάτων μεγάλης ποιηγησίσης:

Ποιός χροσικός έπούλησε / έτόμο μαργαριτάρι, / σ' άχειροποίητο κουτι, / σέ ποιά, ποτέ παζάρι;

"Ετσι έπε και μέθος και πήδησε και χόρνε με τις καρδέλες / Κρατώντας μέ τό δάχτυλο τού καθμαγμένο μπουτι.

Κρατώντας μέ τό δάχτυλο τού καθμαγμένο μπουτι.

